

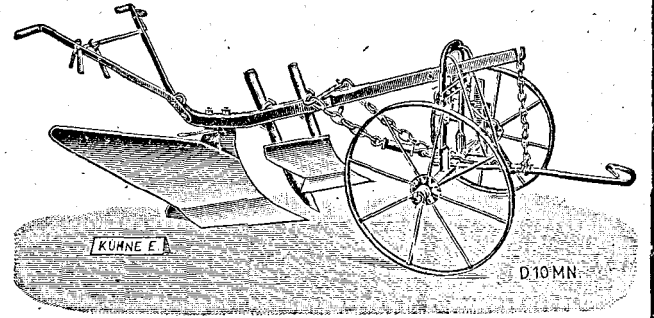
ERDÉLYI GAZDA

XLVII. ÉVFOLYAM.

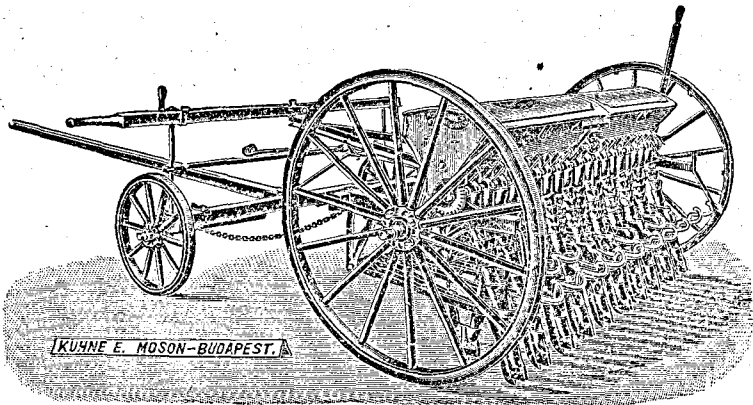
KOLOZSVÁR, 1915. ÁPRILIS 11.

15. SZÁM.

Egy- és többvasú acélekék, rét- és szántóföldhonorák, rugós-fogas porhanyítóeszközök, 6- és 8-vasú kultivátorok, Columbia kultivátorok, különféle lókapák, Hermann- és Rohr-féle kapálók, „MOSONI DRILL” és „VERA II” sorvetőgépek.
— Burgonyalyukgató- és takarógépek. —

3007

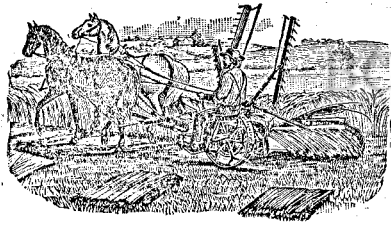

„RÜHNE” mezőgazdasági gépgyár r.-t.
Mosonban.

Főraktár:

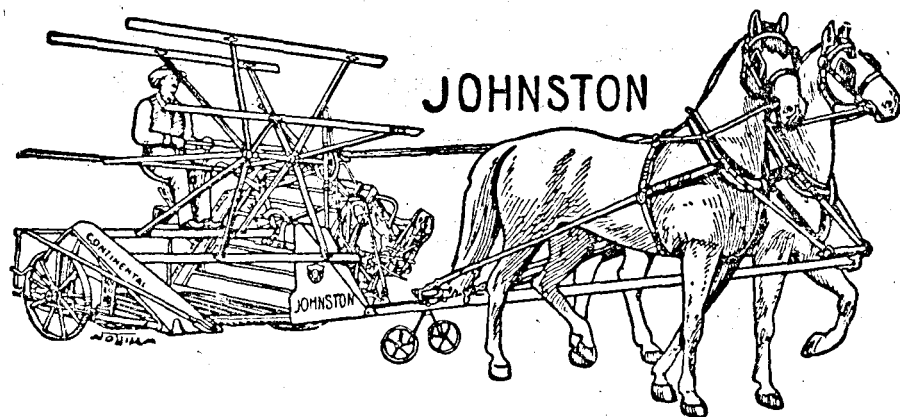
Budapest, VI., Vilmos-császár-ut 59.

Fiókraktárak: **Debrecen, Kaposvár, Szabadka, Temesvár.**

„Johnston”

eredeti amerikai aratógépek úgy szerkezet, mint jó anyag tekintetében a legfőbbek.

3152

Az előrelátható nagy munkáshiány következtében ajánljuk „JOHNSTON” gyártmányu amerikai aratógépeink sürgős beszerzését, annál is inkább, mert a további behozatal Amerikából a jövő aratáshoz alig lesz lehetséges. — Felvilágosítással készséggel szolgál:

Bächer Rudolf — Melichar Ferencz

Magyarországi vezérképviselő: Szücs Zsigmond Budapest, VI., Teréz-körut 26. szám.

Patkánin

Név és védjegy
törvényes
szabadalom

patkányirtó szer

ingyen küld Reitter Oszkár főkapitány, Patkánin gyárának vezetősége Nagybecskerekén.

Tökéletes biztos eredményről jótállás.

3173

Tökéletes biztos eredményről jótállás.

Reitter Oszkár nagybecskereki főkapitánynak teljesen biztos hatású találmánya (nem mérge) emberre és állatra cseppet sem veszélyes. 1 doboz ára 2 korona, mely elegendő körülbelül 120 patkány kiirtásához. Ismertető leírást, melyben le van írva, hogy különféle nagyságu gazdasághoz hány doboz szükséges a teljes kiirtáshoz — kérésre

KOLOZSVÁRI

TAKARÉKPÉNZTAR és HITELBANK Részvénytársaság

Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. szám.

3006

Alapjai: 3 millió 347,000 korona.

Elfogad: takarékbetétet legelőnyösebb kamatoztatás mellett

és azokat a moratórium korlátozó határozmányaitól eltekintve

bármikor azonnal visszafizeti,

miáltal módot óhajt nyújtani a közönségnek, hogy pénzfelteslegeit a háboru tartama alatt is biztos helyen elhelyezhesse.

Uj intézeti székházában külön e célra épített pánccéltermében

tűz- és betörésmentes rekeszeket

és értékeket tartalmazó ládák részére

tresort tart a közönség rendelkezésére.

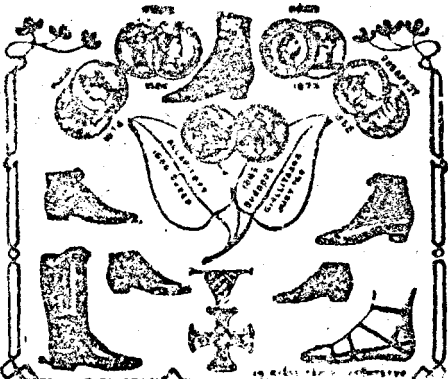
MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁR, SZENTEGYHÁZ-UTCZA 3. SZ.

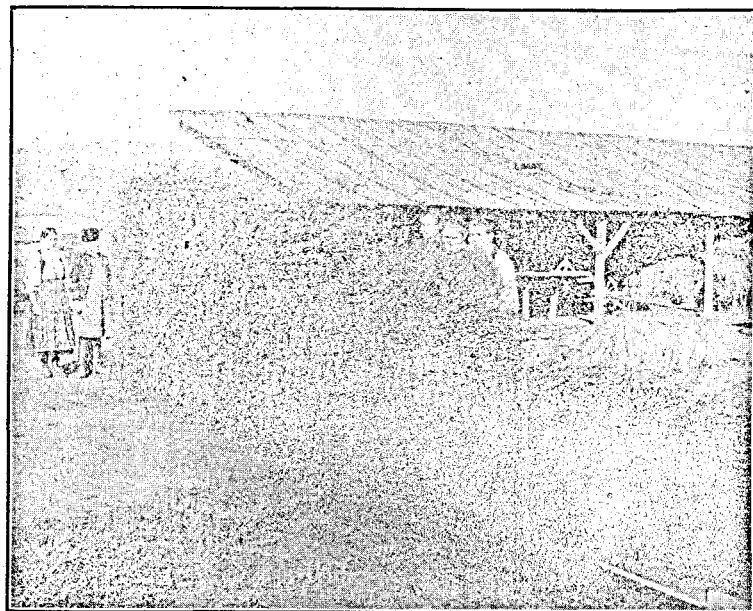
Főhívja a n. é. közönség figyelmét előnyösen ismert, elsőrangu műhelyében a legjobb anyagból, legujabb divatszerint készült közkedveltségű

férfi és női cipőraktarára

3008

Megrendelés után készít amerikai és francia, vagy bármily tetszés szerinti faconu cipőket, a legkényesebb igényeknek is megfelelő kivitelben. — Vidéki megrendelések pontosan és gyors kivitelben mérték után, de legbiztosabban egy használt, a lábra találó cipő beküldésével eszközöltetnek. — Kiváló tisztelettel: Matutsek József.

Megválogatott elsőosztályu szőlőoltványok.

Uj telepítésre és különösen pótlásra a legjobb bor-, csemege- és lugaszőlőfajokból a legszebb és legerőteljesebb, minden tekintetben elsőrendű

Szőlőoltványok

Ripária, Pertális, Rupestris és a legjobb Hybrid alanyokon legolcsóbban kaphatók

Schöppner Sámuel

ny. m. kir. szől. és bor. felügyelőnél

Dicsőszentmártonban

3167

PETREUS L. UTÓDA LŐRINCZ

KITÜNTETETT OKLEVELES MÉRLEGKÉSZÍTŐ, ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS, VAS- ÉS RÉZBUTORGYÁRTÓ.

KOLOZSVÁR,
HOSSZU-UTCA 26. SZ.

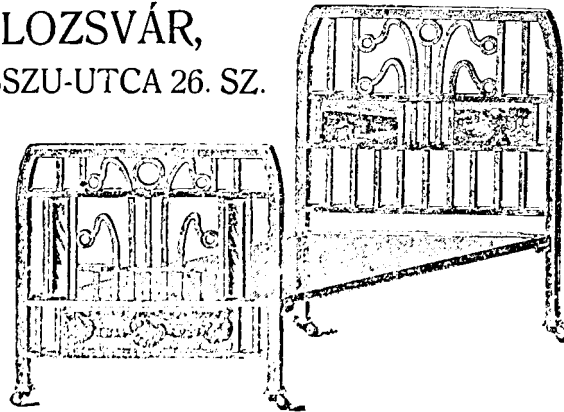
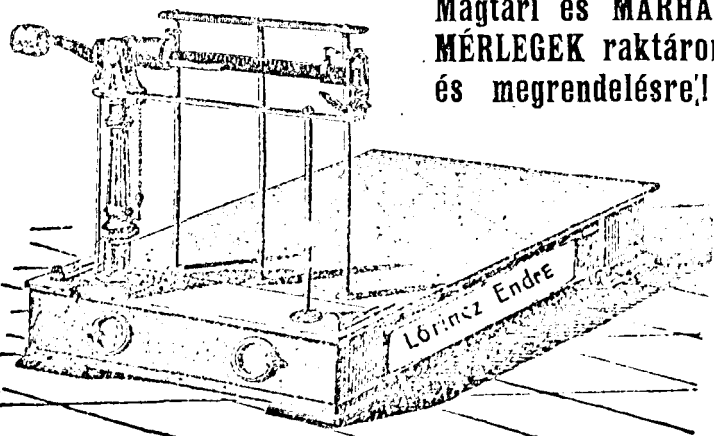
3111

Magtári és MARHAMÉRLEGEK raktáron és megrendelésre!!

ELVÁLLAL:

Vas és fémből előállítható szakmájába vágó minden munkát. Kórházak, szállodák, gazdaságok, istállók, tehenészetek stb. fa, vagy fémbutorral való berendezését. Folyósó, lépcső és sirrácok készítését. Gazdasági és kerti kerítéseket Kerti butorokat és sátrakat. Réz- és vaságyakat és butorokat, stb.

MAGTÁRI ÉS MARHAMÉRLEGEI MINDEN MÁSNÁL JOBBAK ÉS OLCSÓBBAK

Költségvetéseket és rajzokat kívánatra díjtalanul
Pontos időre szállítás! Szolid és versenyképes árak!
Szakszerű tökéletes munka!

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELŐFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/2 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLÉR.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
◇ A LAP TELEFON SZÁMA: 158. ◇

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Nemzetmentés Erdélyben. <i>Szilassy Zoltán</i>	105
Egyleti élet	105
Kormányintézkedések	108
Irodalmi szemle	108
Vegyes közlemények	108
Hirdetések.	

Nemzetmentés Erdélyben.

Irta: *Szilassy Zoltán*, orsz. képviselő.

Az Altruistabank, vagy amint hivatalos nevén ezt az intézetet nevezik, a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége az imént számolt be a múlt évi működéséről, amely mint minden hasonló intézet tevékenysége magán viseli a háborus idők jeleit. A megelőző évben már annyira súlyos hitelviszonyok áttekintettek az 1914. évre is, sőt ezek a háboru következtében még nehezebbeké váltak. Ez a körülmény az intézet parcellázási tevékenységét jóformán egészen megbénította s így a birtokvásárlási és parcellázási tevékenységet teljesen fel kellett függeszteni, mert a moratorium az előző parcellázási műveletek lebonyolítását is megakadályozta. Így ezek a kedvezőtlen viszonyok a legelő- és gazdasági munkaházkölcsonök engedélyezésének is útját szegték.

Az intézet működése ezek folytán leginkább már az előbb megkezdett és halasztást nem tűrő erdélyi birtokakcióra terjedt ki azzal a céllal, hogy az erdélyi középbirtokosok terhein könnyítve, megadassék nekik a lehetőség, hogy birtokaikat megarthassák. Így tehát ebben a nehéz időben is folyamatban maradt ez a nemzetmentési akció, amelyre oly régen szükség volt s amelynek szünetelni nem szabad.

Az intézet ebben az akcióban szem előtt tartotta a kellő óvatosságot. Minden középbirtokosnál pontosan megállapította, hogy az illető tartozása után milyen magas kamatot fizet, valamint azt is, hogy a magas, sokszor elviselhetlen kamatfizetésnek leszállítása esetén fenntarthatja-e magát s megtudja-e tartani birtokát. Ahol ez valószínűnek látszott, ilyen esetekben az illető birtokos részesült az akció kedvezményeiben.

Folyamodott Alsófehér, Csik, Fogaras, Háromszék, Hunyad, Kisküküllő, Kolozs, Marostorda, Nagyüküllő, Szeben, Szolnokdoboka, Tordaaranyos, Udvarhely, Szilágyvármegyéből összesen 296 egyén, kiknek összbirtokterülete 134.344 kat. holdat tesz ki. Ebből kedvezően intéztetett el 158 ügy kölcsönrel 8.266.500 kor. összegben és 28 ügy bérbeadás és visszavásárlási jogosultsággal kapcsolatos birtokvásárlással 4.732.300 korona vételárban. Az akció

teljes lebonyolításához szükséges összeg körülbelül 14 millió koronára fog rugni.

Ezzel a rendelkezéssel megakadályoztatott, hogy az erdélyi részekben tömegesen kerüljenek birtokok eladásra, ami valószínűleg nagymértékű birtok elértéktelenedést vont volna maga után. Felhasználta az intézet az alkalmat, hogy ott, ahol lehetséges volt, a zavaros telekkönyvi állapotokat is rendezze, megmentette a kölcsönkérőket sok zaklatástól és a pereskedés nagy költségeitől, e mellett méltányos összegű forgótőkék is rendelkezésre bocsátattak az intenzívebb gazdálkodás elősegítésére.

Valószínű, hogy az így rendezett középbirtokosok nagyobb munkakedvvel és energiával fognak gazdálkodni, mert megszabadultak az elviselhetlen kamatterhek okozta kedvetlenségtől és nyomástól. Aminek nem fognak elmaradni az üdvös következményei. Annak is jelentősége van, hogy ezen középbirtokok jövő sorsa és felhasználása tekintetében az állam gondozó befolyása biztosított oly esetekben, amikor akár a gazdasági viszonyok szerencsétlen alakulásából, akár egyesek hibájából a középbirtokok megtartása lehetetlennek látszik.

Ebben a munkában kulminált az intézetnek a háboru által szűk keretek közé szorított működése, de remélhető, hogy a békés viszonyok elérkeztevel az intézet a legteljesebb mértékben felveszi áldásos tevékenységének fonálát.

EGYLETI ÉLET.

Közgyűlés.

Az erdélyi gazdasági egylet f. évi rendes közgyűlését április 11-én délelőtt tartotta meg.

Elnökölt: Br. Bánffy Ernő, egyl. elnök.

Előadott: Tokaji László, egyl. titkár.

Jelen voltak: Br. Jósika Gábor egyl. al-elnök, Gr. Béldi Kálmán, Br. Szentkeresztly Zsigmond, Dr. Boér Elek, Bocsánczy László, Jakab László, Wolszky Győző, Dr. Papp József e. jogtanácsos, Beke József, Rédiger Béla, Gy. Rosenberger Ignác, Dr. Péter Béla, Dániel Mihály, Gy. Rosenberger Sándor, Bocsánczy Tódor, Br. Mannsberg Sándor, Dr. Szentkirályi Ákos, Brutsi László, Siposs Gábor, Matskásy Pál, Br. Huszár Pál, Szász István, Deák Ignác, Gr. Bethlen Ödön, Tischler Mór és Suba Károly egyl. tagok.

Br. Bánffy Ernő elnök a következő beszéddel nyitotta meg a közgyűlést:

»Mélyen tisztelt Közgyűlés!

Kedves Tagtársak!

Önömmel üdvözlöm a Mélyen tisztelt Közgyűlést és egyesületünk nevében mindenekelőtt köszönetet mondok báró Ghillány Imre földművelésügyi miniszter

ur Önagyméltóságának, hogy a lefolyt évben egyesületünket működésében úgy erkölcsileg, mint anyagilag támogatni kegyes volt.

Nehéz napokat élünk, Mélyen tisztelt Közgyűlés, megnehezült az idők járása felettünk!

Reménységgel teljes lázas tevékenység foglalkoztatja a gazdatársadalmi szervezeteket az 1914-ik év kezdetén, mert mindazon intézmények megalkotását szorgalmazzák, amelyek segítségével az ország mezőgazdasági termelése a lehetőség leg szélsőbb határáig fokozható legyen. A pozsonyi vámpolitikai gazdaggyűlést a temesvári nagygyűlés követi, melynek határozataihoz az ország gazdaközönsége lelkesedéssel csatlakozik s reménykedve várja a szebb jövőt.

És ekkor derült égből lesújtó villámként éri a nemzetet a hír, hogy június hó 28-án Szerajevóban a trón örököse, Ferenc Ferdinánd királyi herceg öfenése, politikai orgyilkosságnak esett áldozatul.

E gyászos esetet követő diplomáciai tárgyalások minket is háboruba sodortak s a július hó végén kitört világháborúban két táborba csoportosultak Európa nemzetei. Az egyik táborban velünk küzd Németország s a később szintén akcióba lépett Törökország, a másik táborban ellenünk harcolnak Oroszország, Franciaország, Angolország, Szerbia, Montenegró és Belgium!

Benne vagyunk immár nyolc hónapja a világ teremése óta legnagyobb és legveresebb háborúban. Hogy mikor virrad ránk a béke napja, azt csak a Mindenható Isten tudja. Súlyosbitja a ránk szakadt háborúval járó megpróbáltatásokat még az a körülmény is, hogy ez a háboru nemcsak fegyverrel állítja szembe egymással a fél világ népét, hanem harci eszközözzé teszi a mindennapi kenyeret is.

Ellenségeink tisztességes bajnoki mérkőzésben nem bírnak velünk, tehát a kitérítés révén akarnának minket tönkretenni. Hadi dugárunk nyilvánítja az élelmiszert, a gabonát és meg akarják akadályozni, hogy hiányos élelmi szükségletünket onnan hozhassuk be, a honnan azt a magunk számára beszerezhetnők.

Ezért tehát a most folyó világháboru egyben a termőföld háboruja is! Ezért ezt a háborut nekünk gazdáknak éppen úgy végig kell küzdenünk, mint fegyveres katonáinknak. A siker kiküzdésének feladata félig reánk tartozik, ezt a háborut félig nekünk kell kiverekednünk, mert az

A gazdasági és kerti

vetőmagvakat

szerezzük be a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél

(Budapest, V. Alkotmány-utca 29. szám.)

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható: Divatos férfi ingek, alsónadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők. Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, hálóingek és kabátok. Fiu- és leánykafehérmű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf utódai

fehérmű, vászon és szőnyeg nagyraktára
KOLOZSVÁRT, Deák Ferenc-utca 3. szám.

Telefonszám 567.

Mátrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található. — Minden fajtájú és nagyságú szalon ebédlő és futószőnyeg gyapjú és csipkefüggönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktára.

a fél fog győzni, amelyiknek tovább tart a kenyere.

Ha tehát győzni akarunk, akkor öregnek, gyermeknek, asszonynak, leánynak össze kell fognia, a barázdába kell állnia, hogy kivegyük az idén a termőföldből mindazt, amit csak kivenni lehet. Minden kéznek, amely nem fegyvert szorít, ma kenyeret kell termelnie!

Ez legyen a mi hadi munkánk; minden egyéb gondunk, érdekünk és vágyunk törpüljön el most e feladat nagysága mellett, mert e feladat megoldásától függ nemzeti és egyéni létünk.

Omljanak le a válaszfalak, amelyek különböző anyanyelvűeket, ellenkező pártállásukat, osztályokat és egyéneket egymástól eddig elválasztottak, fedezzük fel a közös veszélyben mindnyájunk testvéri mivoltát s munkálkodjunk mindnyájan szorgalmasan, mert aki ma a munkából ki nem veszi részét, nem kevésbé becsületlen, mint a harcából megszökött katona.

Ha a mezőgazdaság szempontjából visszapillantást vetünk az 1914. évre, meg kell állapítanunk, hogy az 1914. év sem válthatta be a hozzáfűzött reményeket. A termelést ugyanis nagyon megdrágította a háboru kitörésével kapcsolatosan bekövetkezett munkáshiány; növelte a bajt, hogy sok helyen igen nagy mérvben elszaporodtak a mezői pockok és egerek, amelyek főleg a tavaszi kalászosokban okoztak igen nagy károkat.

Katasztrális holdankint termelt:

	Magyarországon	Erdélyben
Buzából	5.63 q	5.14 q
Rozsból	6.24 „	6.12 „
Árpából	7.49 „	6.98 „
Zabból	7.04 „	6.39 „

Alacsonyok voltak tehát, mint ebből látszik az országos átlagtermések is.

Ehhez járult, hogy a háboru kitörése természetszerűleg maga után vonta a gabona és más termények árának rohamos emelkedését, úgy, hogy ennek következtében ezek maximális árának hatóságilag való megállapítása vált szükségessé.

Az állattenyésztés fejlődése szempontjából sem kedvező az elmúlt esztendő. A háborus helyzet következtében beállott nagymérvű husszükséglet természetesen maga után vonta az állatok árának rohamos emelkedését, aminek következtében sokan a vemhes teheneiket s a növendék állatokat is a vágóhidra vitték, úgy hogy ennek a szarvasmarha tenyésztésre veszedelmes jelenségnek további

megakadályozása céljából tiltó miniszteri rendeletet kellett kiadni.

Egyesületünknek a múlt évben kifejtett működésére rátérve, az 1913. évi birtokpolitikai nagygyűlésünk által kijelölt társadalmi feladatok megvalósítására irányuló tevékenységünket megkezdtük ugyan, azonban a háboru kitörése folytán ez irányu működésünk egyelőre megakadt.

Különösen kiemelendőnek tartom igazgatóválasztmányunknak azt a felterjesztését, melyet a kolozsvári gazdasági akadémiának a tudományegyetemhez való csatolása ügyében a kormányhoz intézett. A hadi állapottal kapcsolatban is számos felterjesztést intéztünk a kormányhoz.

Szociális tanfolyam rendezésére ez évben is kértünk államsegélyt a földművelésügyi Miniszter úrtól s a tanfolyamot Dicsőszentmártonban meg is tartottuk.

Meg kell emlíkeznem az egylet hivatalos lapjáról, az Erdélyi Gazdáról, amely önálló eredeti cikkeivel, kisebb szakközleményeivel és egyéb aktuális közléseivel és híreivel szolgálta a gazdaközönség érdekeit, az irodalmi szakosztály könyvkiadó vállalatát pedig régi füzetekének újabb kiadásával lértjesztette a szakismereket.

A kolozsmegyei osztály a kolozsvármegyei mezőgazdasági ügyeket intézte, úgy is mint vármegyei mezőgazdasági bizottság, úgy is mint vármegyei gazdasági egyesület.

Az egyesület működését különben részletesen tárgyalja a héten megküldött évkönyvünk, amelyet elbírálni a Mélyen tisztelt Közgyűlés feladata.

Itt kell megemlítenem, hogy titkárnk ez évben töltötte be 20 évi szolgálatát egyletünknel. Ez idő alatt általános megelégedésünkre végezte hivatali teendőit, több rendbeli irodalmi munkásságot fejtett ki, sikerrel rendezte az egyleti kiállításokat, egyleti köztelkünk partcellázásánál is érdemei voltak, ennél fogva az *Elnökség* azt az indítványt teszi, hogy Tokaji László titkár urnak elismerésül eddigi buzgó 20 éves tevékenységének, méltóztassék a közgyűlés az *igazgatói* címet adományozni.

Nem akarom soká igénybe venni a Mélyen tisztelt Közgyűlés figyelmét, még csak egy kegyeletes köteletségemnek teszek eleget, amidőn az élők sorából eltávozott tagtársainkról megemlékezem Reich Albert és Rueska Lajos tagjainkról, kiknek emlékét őrizzük meg kegyeletesen.

Szívesen üdvözlöm az utolsó közgyűlésünk óta az alapító tagjaink sorába lépett Kabós Kálmán, Torda-Aranyos vm. gazd. egyesület, valamint a rendes tagok sorába lépett Bődös József, Geley Gyula, Hevesi Józsefné, Kovács Béla, Pogány Béla, Simon János s az évdíjas tagok sorába lépett Árián Károly, Felsőcsernátoni Gazdakör tagtársakat és testületeket.

Köszönetet mondva Kedves Tagtársainknak a közgyűlésünkön való szíves megjelenésükért, a közgyűlést megnyitom és a jegyzőkönyv hitelesítésére felkérem gróf Böldi Kálmán és Bocsaóczy László tag urakat.

Az elnöki megnyitó beszédet a közgyűlés élénk éljenzéssel fogadta és egyben egyhangulag hozzájárult azon elnöki indítványhoz, hogy Tokaji László egyl. titkárnak, husz évi szolgálata elismerésül, az *egyleti igazgatói cím* adományoztassék.

Tokaji László titkár a nyert kitüntetésért rövid beszédben hálás köszönetet mond.

Dr. Boér Elek ig.-vál. tag az elnöki megnyitóhoz hozzászólván, a következőket mondotta:

»Méltóságos Elnök Ur!

Igen tisztelt Közgyűlés!

Méltóztassanak megengedni, hogy az elhangzott elnöki megnyitóhoz — mely mindnyájunk szívében élénk visszhangra talált — néhány szót fűzzek hozzá. Mert úgy tartom, lehetetlenség szó nélkül el-siklani azok fölött a történelmi értékkel bíró megállapítások felett, melyek az elnökség megnyitójában foglaltainak!...

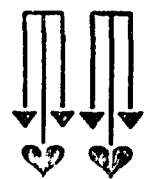
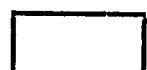
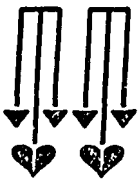
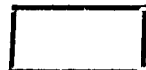
Tökéletesen igaza van az Elnökségnek akkor, amikor reámutat a most folyó világháborunak a mezőgazdaságra való vonatkozásaira. Mert csakugyan, most végre teljes beigazolást nyert, hogy az, amit nemzetünk gyengeségének hirdettek, — hogy t. i. agrár-ország vagyunk — magyarságunknak kiváló emberi és katonai erényei mellett éppen a legnagyobb szerencséje. Hiszen láthatjuk, hogy ebben a háboruban a katonaság kiválósága és hősiessége mellett a »kenyér« az, ami a legfontosabb szerepet játsza és ezt a kenyeret dolgozó népünk verejtékes munkájának köszönhetjük. És bizony nagy szerencse reánk és derék szövetséges társunkra nézve az, hogy — eltekintve az ezuttal számba sem jöhető Szerbiától, — a hadviselő felek között mi leszünk a legelsők, akik Isten jóvoltából legkorábban aratni fogunk és így megnyerjük a további sikeres küzdelemre szükséges élelmi erőforrásokat!... Vonjuk le tehát ebből azt a nagy tanuságot, hogy mily óriási erő rejlik magyar nemzetünknek

Igen fontos minden gazdának, hogy a legujabb szerkezetű **Kalmár rendszerű kukoricza**

morzsolót használja, mert ezzel a legtokéletesebb munkát gyorsan végezheti, nem töri a csutkát, nem hagy rajta

szemet, könnyű járatu és olcsó. **Kalmár Zs. és Társa** különleges

Kérjen árjegyzéket közvetlenül tisztító **gépgyár és vasöntöde, Hódmezővásárhely.**

tulnyomólag mezőgazdasági foglalkozásában s tegyük fel magunkban, hogy a jövőben még fokozottabb mértékben fogunk dolgozni s fogunk küzdeni ezen érdekek érvényesüléséért és rajta leszünk, hogy mezőgazdaságunk oly magas fejlettségi fokra emeltessek, a minőt kitünőt talál és éghajlati viszonyaink számunkra ugyszólva predesztinálnak! Ebből a háborúból egész nemzetünk megerősödve és mezőgazdaságunk megújulva s új erőre kelve és rohamos fejlődés útjára térve kell, hogy kikerüljön, mert hiszen most látjuk igazán, hogy ebben rejlik legnagyobb nemzetgazdasági erőnk!...

Bocsánatot kérek, hogy pár percig igénybe vettem szíves türelmüket, de úgy érzem, hogy a mai időkben, ennek a nagy igazságnak, itt, az erdélyi gazdaságközönséget magában egyesítő ebben a testületben kifejezést kellett adnunk, hogy ne muljanak el az idők fölöttük nyomtalanul.

Még csak egy javaslatot teszek s ez az: méltóztassanak az egyet Elnökségének, kiváló buzgó munkásságáért jegyzőkönyvi elismerést és köszönetet szavazni s az elnöki előterjesztésekhez hozzájárulva, azokat határozattá emelni s az Elnökség jelentését a maga egészében jegyzőkönyvbe iktatni.

Dr. Szentkirályi Ákos ig.-vál. tag indítványozza, hogy úgy az elnöki megnyitót, mint a Dr. Boér Elek hozzászólása, mint kiválóan korjellemző beszédek, a jegyzőkönyvben megörökíttessenek.

Egyhangulag elfogadtatik.

Tokaji László egyleti titkár bemutatja az egyet 1914. évi működéséről szóló évkönyvet, mely az egyleti tagoknak idejében megküldetett. Az igazgató-választmány, valamint a pénztári hivatal jelentései az évkönyvben benne foglaltatván, tudomásul szolgálnak.

Ugyanő felolvassa a zárszámadást vizsgáló bizottság jelentését a következőkben:

Mélyen tisztelt Közgyűlés!

Alulírottak az Erdélyi Gazdasági Egylet 1914. évi számadásainak megvizsgálására kiküldetvén, ezen tisztünkben eljárunk, a számadásokat folyó évi március hó 30-án megvizsgáltuk. Van szerencsénk erről jelentésünket a következőkben megtenni: A pénztári napló bevételi és kiadási tételeit a szabályszerűen kiállított utalványok-, nyugták-, számlák-, ellen-nyugták- s egyéb okmányokkal összehasonlítottuk és azokat helyeseknek s ezekkel meg-egyezőknek találtuk. Megvizsgáltuk a főkönyv, segédkönyvek és számlakönyv rovatait és itt is mindent rendben találtunk. Ezek alapján ajánljuk, hogy a pénzáradásra vonatkozólag a felmentvényt megadjuk. Javasoljuk azonban, hogy a „Mérleg-számla“ „Vagyoni“ oldalán szereplő „Állatkiállítás részvény“ 2820 korona értékben, valamint 10 drb. kolozsvári tejszövetkezeti részvény 10 korona értékben töröltesse.

Kelt Kolozsvárt, 1915. április hó 10-én.

Tisztelettel:

Gyárfás Benedek, Br. Mansberg Sándor,
Jakab László, Wolszky Győző
a számadás-vizsgáló bizottság tagjai.

Ugyanő bemutatja az 1915. évi egyleti költségelirányzat tervezetét, mely az elnökség és az igazgató-választmány által állított egybe.

Közgyűlés az elirányzatot egyhangulag jóváhagyó tudomásul veszi.

Egyleti elnök bejelenti, hogy az alapszabályszerűen három éves ciklusra a folyó évben lejárván, elnöktársaival együtt visszaadja mandátumát a közgyűlésnek és kéri, hogy úgy az elnökség tagjait, mint az igazgató-választmányt és az állandó jellegű bizottságokat a közgyűlés újra választani szíveskedjék. E célból a szavazást az alapszabályok értelmében elrendeli, a szavazatok összegyűjtésére és számbavételére Br. Mannsberg Sándor elnöklete alatt Wolszky

Győző és Gy. Rosenberger Sándor tagokból álló bizottságot kéri fel és az ülést, a szavazás megejtése céljából husz percre felfüggeszti.

Dr. Szentkirályi Ákos indítványozza, hogy az elnökség tagjait, névszerint: Br. Bánffy Ernő elnököt, Br. Jósika Gábor és Lészai Ferenc alelnököket a közgyűlés egyhangulag, közfelkiáltással válassza meg újra a következő három évre.

Közgyűlés egyhangú éljenzéssel ilyen értelemben határoz.

*

A husz perc szünet leteltével elnök a közgyűlést újra megnyitván, felkéri a szavazatszedő bizottságot a szavazás eredményének előterjesztésére.

Br. Mannsberg Sándor, a bizottság elnöke felolvassa a szavazás eredményét, mely szerint megválasztottak:

1. Az igazgató választmányba: Dr. Baintner Ferenc, Benkő Mihály, Bocsányi Tódor, Dr. Cséser Lajos, Csontos Miklós, Jakab László, Jászberényi András, Juhász Árpád, Gr. Lázár István, Lönhárt Ignác, Nádas János, Papp Elemér, Dr. Péter Béla, Ritter Gusztáv, Gy. Rosenberger Sándor, Ruisz Antal, Dr. Seyfried Károly, Sipos Gábor, Szantner Lajos, Szász István, Szász Ferenc, Dr. Szentkirályi Ákos, Turcsa Imre és Wolszky Győző tagok.

2. Állattenyésztési és kiállítási szakosztály végrehajtó bizottságába: Br. Bánffy Ferenc, Jakab László, Jászberényi András, Lönhárt Ignác, Br. Mannsberg Sándor, Gy. Rosenberger Sándor, Szereday Aladár és Tanka Sándor.

3. Az irodalmi szakosztályba: Elnök: Br. Jósika Gábor. Alelnökök: Lészai Ferenc és Dr. Szentkirályi Ákos. I. A szakosztály lapfelügyelő bizottságába: Elnök: Lészai Ferenc. Előadó: Tokaji László. Tagok: Dr. Baintner Ferenc, Gyárfás Benedek, Gr. Lázár István, Ruisz Antal, Dr. Seyfried Károly, Szász István és Wolszky Győző. II. Könyvkiadó váll. albizottságba: Elnök: Dr. Szentkirályi Ákos. Előadó: Wolszky Győző. Tagok: Dr. Cséser Lajos, Dr. Gidófalvy István, Jakab László, Jászberényi András, Juhász Árpád, Dr. Péter Béla és Dr. Seyfried Károly.

4. Lóhermagtisztító rakt. bizottságba: Elnök: Lészai Ferenc. Előadó: Tokaji László. Tagok: Csontos Miklós, Gyárfás Benedek, Gy. Rosenberger Sándor, Szantner Lajos, Szász István, Dr. Szentkirályi Ákos és Turcsa Imre.

5. Zárszámadást vizsgáló bizottságba: Gyárfás Benedek, Jakab László, Br. Mannsberg Sándor, Dr. Seyfried Károly és Wolszky Győző.

6. Állandó fegyelmi bizottságba: Rendes tagokul: Dr. Gidófalvy István, Gyárfás Benedek, Matskásy Pál, Dr. Péter Béla és Szász István. Póttagokul: Ruisz Antal és Dr. Seyfried Károly.

7. A „G. E. O. Sz.“ végrehajtó bizottságába: Br. Bánffy Ernő, Gr. Bethlen István és Gr. Lázár István. A „G. E. O. Sz.“ naggyűlésére: Dr. Gr. Bethlen György, Desbordes Ernő, László László, Gr. Teleki Arvéd, Gr. Teleki Ferenc, Gr. Bethlen István, Br. Kemény Árpád, Gr. Lázár István, Dr. Gr. Teleki Domokos és Zeyk Károly.

Elnök a választás eredményét enuncióván, több tárgy nem lévén, megköszöni a tagok szíves megjelenését és a közgyűlést bezárja.

Igazgatóválasztmányi ülés.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet március hó 13-án rendes ülést tartott, melyen

Elnökölt: bátor Jósika Gábor, egyl. alelnök.

Előadott: Tokaji László egyl. titkár.

Jelen voltak: Dr. Papp József egyl. jogtanácsos, Szász István, dr. Cséser Lajos, Wolszky Győző, gyalui Rosenberger Sándor, Sipos Gábor.

Elnök az ülést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri: Wolszky Győző és dr. Cséser Lajos tagokat.

Egyleti titkár javasolja, hogy a folyó évi rendes közgyűlés napja április 11-re

tűzessék ki. — Választmány ilyen értelemben határoz.

Titkár előadja a Földmivvelésügyi Miniszternek 110.300. IX. 1. sz. leiratát, mely szerint a folyó évben népszerű előadásokra és tanfolyamokra segélyt nem engedélyezhet.

Előadja ugyanannak 2800. eln. sz. leiratát az alispánokhoz a folyó évi termés biztosítása tárgyában.

Ugyanannak 12.824—1914. eln. sz. leiratát a főispánokhoz a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen népfelkelői szolgálatra kötelezettek felmentése tárgyában.

Ugyanannak 14.121—1914. eln. sz. leiratát a gazdasági gépészek felmentése tárgyában.

Ugyanannak 115.871—1914. sz. leiratát az Abaujtona vármegye által létesített cserebogár irtási szabályrendelet tárgyában.

Valamennyi leirat szolgál tudásul.

Titkár előadja a G. E. O. Sz. 581. sz. megkeresését, hogy az E. G. E. a háborús állapot tanulságait és tapasztalatait gyűjtse össze s majd a központtal közzölje.

Választmány az adatok összegyűjtését és közzését elhatározza.

Az O. M. G. E. 111. sz. megkeresésének elintézése, a jégkárbecslési szakbizottsági elnökök ügyében. — elnökségre bízatik.

Titkár bejelenti, hogy elnökség a társegyletek által rendezett tenyészállatkiállítások céljaira előirányzott 200 kor. díjat a folyó évben nem folyósította. — Szolgál jóváhagyó tudásul.

A helybeli polgárőrség parancsnoksága megkeresésére a vérteti elleni akcióban, illetve értekezletén való részvételre — választmány a titkárt kiküldi.

Titkár bejelenti, hogy elnökség 1176 1914. sz. alatt dec. 1-én felterjesztést intézett a földmivvelésügyi miniszterhez a burgonya és a cukor árainak maximuma tárgyában. — Szolgál helyesítő tudásul.

Különböző gyűjtő-ívek bemutatása rendjén ülés megszavaz a kolozsvári polgárőrség felszerelési céljaira 20 kor., a negyvennyolcas honvédek részére 10 kor. adományt.

Titkár felolvassa az idei termés biztosítása érdekében Erdély gazdáihoz intézendő egyleti buzdító felhívás szövegét. — Ülés a felhívás szövegét elfogadván, határozza, hogy az megfelelő alakban és mennyiségben kinyomassék és a közigazgatás szervei útján mielőbb szétküldessék.

Igazgatóválasztmányi ülés.

Az erdélyi gazdasági egylet igazgatóválasztmánya április 10-én ülést tartott, melyen

Elnökölt: Br. Bánffy Ernő egyl. elnök.

Előadott: Tokaji László egyl. titkár

Jelen voltak: Br. Jósika Gábor, alelnök; Dr. Boér Elek, Gy. Rosenberger Ignác, Dr. Péter Béla, Sipos Gábor, Wolszky Győző, Gy. Rosenberger Sándor, Br. Mannsberg Sándor, Jakab László, Deák Ignác és Szász István vál. tagok.

Elnök az ülést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri: Jakab László és Gy. Rosenberger Ignác tagokat.

Titkár előadja a zárszámadásvizsgáló bizottság által megvizsgált 1914. évi egyleti vagyoni-mérleget.

Ülés — Jakab László és Br. Mannsberg Sándor hozzászólása után — az előterjesztést azzal veszi tudomásul, hogy a zárszámadásvizsgáló bizottság jelentésében javasolt leírások eszközésére a közgyűlés hozzájárulása kéressék.

Ugyanő előterjeszti az elnökség által összeállított 1915. évi költségelirányzat tervezetét.

Választmány — többek hozzászólása után

— az előterjesztett előirányzatot a közgyűlés elé terjeszteni határozta azzal, hogy a háborús viszonyok folytán kiadásra nem kerülő tételek az alaptőke gyarapítására fordíttassanak.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést beárta.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

Miniszeri rendelet a cserebogárrtás tárgyában. A földművelésügyi miniszterium a közoktatásügyi miniszterrel egyetértőleg rendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, hogy a cserebogarak nagyobb tömegű fellépése esetén az írtás sikeres keresztülvitele érdekében nemcsak az elemi népiskolák V—VI. osztályu tanulói és az ismétlő tankötelesek is — tanítóik felügyelete mellett — kötelező módon bevonandók az írtási munkálatokba, hanem tekintettel a kivételes gazdasági állapotokra, a folyó évben a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur hozzájárulása folytán az említett tanköteleseken kívül a szülők beleegyezésével az elemi iskolák alsóbb osztályainak növendékei is igénybe vehetők.

Adasvételi tilalom a jövőbeli termésre. A kormány a hivatalos lapban rendeletet tett közzé, melynek értelmében tilos és semmis az olyan szerződés, a mely a magyar szent korona országaiban az 1915. évben betakarítandó következő mezőgazdasági terményeknek, úgymint: búzának, rozsnak, kétszeresnek, árpának, zabnak, tengerinek, hüvelyeseknek, repcének, olajmagvaknak és burgonyának átalányban történő, vagy az ilyen termés reményének meghatározott áron való adasvételére vonatkozik.

Ez a tilalom a fentebb föl nem sorolt mezőgazdasági és a kertészeti terményeknek, különösen a bornak és a gyümölcsnek adasvételére nem terjed ki.

További intézkedésig tilos az 1915. évben betakarítandó mezőgazdasági terményeknek az 1. § alá nem eső módon történő előre eladása és vétele is. Az ennek ellenére létrejött ügyletek semmisesek.

Az 1. bekezdésben foglalt rendelkezések kiterjednek a buza, a rozs, a kétszeres, az árpa, a zab és a tengeri összes örleményeire is.

A ki e rendelkezéseket megszegi, ily tiltott ügyletet közvetít, vagy megkötésében közreműködik, kihágást követ el és a mennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, két hónapig terjedhető elzárással és határozott koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Mezőgazdasági munkások Zsolnárol. A földművelésügyi miniszter az alábbi sürgőnyt küldte az E. G. E.-nek: »A gazdaságközönséggel leendő közlés végett értesítem, hogy a zsolnai miniszeri kirendeltség területéről mezőgazdasági munkások szerződhetők. Szerződések megkötésére végett április 20-ig kell a kirendeltséghez fordulni. Földművelésügyi miniszter.«

IRODALMI SZEMLE.

A Magyar Gazdák Szemléje a Magyar Gazdaszövetség folyóiratának legújabb száma »Kard és kevas« címen foglalkozik a magyar földművelővel. Először csak néhány magyarszívű, hazafias lelku író és költő kezdte a csukaszürke földműveskatoná rettenthetetlen bátorságának, hálalmegvetésének a dicséretét. Azután következtek a hírlapok és politikusok, majd a német költők kara adott viszhangot. A Szemle cikke kifejtji, hogy ha a háborút szerencsésen befejezzük, abban nemcsak hadseregünk vitézségének, de mezőgazdaságunk szolgáltatási képességének is óriási része lesz. A lövészárók és a bárázda egyformán védőműve a hazai földnek. A Szemle többi cikkei: Dr. Hor-

váth János: Gróf Károlyi Sándor és vezérkara. E. Dorner Béla: Gazdasági viszonyok Szibériában. (Sárga kérdés.) Dr. Cz. J.: Az elektromosság a mezőgazdaságban. Agrárius: Az ipari munkásbiztosítás deficitje és a rokkant katonák ellátása. Deptner Tibor: Allattenyésztésünk fejlődése. Kovács József dr.: Hajduhadháza gazdasági leírása. Külömfélék.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Kitüntetés.** Tokaji László E. G. E. titkárt, lapunk felelős szerkesztőjét, husz éves szolgálati évfordulója alkalmából, az Erdélyi Gazdasági Egylet f. hó 11-iki közgyűlése, elnökség indítványára, az *egyleti igazgatói* címmel tüntette ki.

— **A vetések állása.** A három téli hónap alatt, a Kárpát-hegyvidéket kivéve, a csapadék túlnyomó része eső alakjában esett, úgy hogy a sík vidéket csupán január végén borította hótakaró, mely azonban február 7-ike körül már eltűnt.

Március első harmadában az idő változó, hűvös, csapadékos volt. Csak április 2-án fordult az egész országban szárazabbra és derültebbre az idő, a mikor ugyanis a nappali felmelegedés következtében tavasziasabbá lett. Az éjjelek és a reggelek néhány napig még igen hűvösek maradtak.

A hosszú ősz és a szokatlanul enyhe tél a gazdasági munkálatokra általában kedvező volt, mert a rendkívüli viszonyok következtében megfogható munkaeővel is minden nagyobb károsodás nélkül idejében elvégezhetők az összes őszi mezei munkát s a januári és februári esőzések közbe eső szárazabb enyhe napokon sok helyen, de különösen a lazább talaju és homokos vidékeken jó előre előkészítették a földet a tavaszi vetések részére is.

A márciusi nagy havazás s az azt követő olvadásból helyenkint származó belvizek azonban a tavaszi gazdasági munkálatokat megnehezítették és késleltették, úgy hogy a kötöttebb talaju földeken tulajdonképpen csak március utolsó napjaiban kezdhetők meg teljes erővel azokat. Az ez idő óta állandóan tartó enyhe és túlnyomóan száraz időjárásban azonban *kettőzött erővel folynak* az összes tavaszi munkálatok: a szántás, vetés, trágyahordás, a tengeri-, répa- és burgonyaföldek előkészítése, a vetéshez szükséges tengeri morzsolása, a kerti veteményezés, a gyümölcsfák tisztogatása, a komló nyitása, a szőlőmunkálatok, az őszi vetések, lucernások és rétek fogsolása stb.

A tavaszi árpa és zab vetését igen sok helyen csak március végén kezdhették meg, úgy hogy a laposabb földeken vetésük még folyamatban van. A dombosabb vidékeken és homokos talajokon, továbbá a hol a február közepén rendelkezésre állott esőmentes rövid idő alatt elvetették, már szépen ki is keltek, egyenletesek, sűrűek, egészségesek és az utóbbi kedvező napos időben erőteljesen fejlődnek.

Az őszi buza, rozs és árpa vetésekre a jelentés elején ismertett időjárás a lehető legkedvezőbb volt. A téli enyhe esős időjárás legjótékonyabb hatása abban nyilvánult, hogy az őszi vetések az ország minden vidékén oly szépen megerősödtek és megsűrűsödtek, hogy legnagyobb részük kifogástalannak és a legszebb reményekre jogosítónak mondható. Még leginkább amiatt hallhatók némi panaszok, hogy a laposabb helyeken néhol vízben állanak a vetések. Az ebből származó károkat azonban a vetések éppen fejlettségük és erőteljes voltuk miatt hamar ki fogják heverni, ami a beérkezett jelentések szerint annál biztosabban remélhető, mert az utóbbi két hét alatt a belvizek nagy része máris lefutott vagy felszívódott s a vetések nemcsak ily helyeken, hanem a még most víz alatt állókon is egészségesek. Rovarkárokról csak elvétve fordulnak elő kisebb panaszok.

A lóherések és lucernások a hosszantartó hűvös időjárás miatt még igen visszamaradtak s csak a legutóbbi enyhe napokban indultak fejlődésnek. Több helyen azonban az őszi egérkárók oly nagyok, hogy különösen a fiatalabb vetéseket ki kell szántani. A régiek jobban álltak az egér-inváziót, ezek jól teleltek s főleg ahol megfogasolták, szépen kezdenek fakadni.

A rétek és legelők fűnövése a hűvös időjárás miatt kissé megkésett. A dombosabb helyeken az utóbbi enyhe napok alatt szépen kezdenek zöldülni, a laposabb helyeken és völgyekben azonban még sok helyen víz alatt állanak. E miatt a jószág kevés helyen járhat ki a legelőre.

A szálás takarmánykészlet, különösen azokon a helyeken, hol nagyobb számú katonaság hosszabb ideig tartózkodott, nagyon megfogyott, kellő takarékoság mellett azonban újg szükösen elég lesz. Egyes helyeken inkább szalmahiány észlelhető.

A korai gyümölcsfák a hűvös időjárás miatt kissé megkésve most rügyeznek. A védettebb helyeken a barack és mandula már virágozik.

A jószág egészségi állapota általában kielégítő. A szarvasmarhák helyenként a gyenge takarmányozás következtében soványak. A juhok között néhol a métely pusztít.

A szőlők állapotára vonatkozó jelentés az összes adatok beérkezése után később külön fog közzététetni.

— **Nem hadköteles gazdasági cselédek katonai szolgáltatásai.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület felterjesztést intézett a földművelésügyi miniszterhez a hadicélú szolgáltatásokra behívott, nem hadköteles gazdasági cselédek szerződése érvényessége, valamint az illetők gyámol nélkül maradt családtagjai hadiségi igényének kívánatos rendezése érdekében. Miután az ország egyes vidékein az amugy is tetemesen megapadt létszámú gazdasági cselédek köréből katonai érdekű munkálatokra tömegesen rendeltetnek ki a nem hadköteles egyének, amivel fokozódik a gazdasági munkás- és cselédhiány, ami a tavaszi munkát károsan befolyásolja, az OMGE újabb felterjesztést intézett a földművelésügyi miniszterhez, melyben megismételve az előző felterjesztésben megokolt kérelmet, mielőbb intézkedést kér aziránt, de mindenesetre a jövő évnegyedet megelőző időpontban való közhirrétéssel, hogy az előzőleg bevont és katonai okokból gazdaságukhoz vissza nem bocsátható cselédek szerződése miként bírálendő el. Az 1914. évi 45. t.-c. rendelkezése szerint oly esetekben, amidőn a bevont egyén nem ugyanabban a községben teljesíti személyes szolgálatát, mint amelyben családja tartózkodik s a neki járó térítési díj, vagy napidíjazás a bevont egyén saját személyes szükségleteinek fedezésén kívül gyámol nélkül maradt családja megélhetésének biztosítására elegendő nem lenne, az illető családtagok méltányosan megállapítandó hadiségiélyben épügy részesíthetők, mint a tényleges hadiszolgálatra bevont egyének családtagjai. Erre való tekintettel arra kéri az OMGE a földművelésügyi minisztert, hogy arra nézve is intézkedjék, hogy az illetők gyámol nélkül maradt családtagjai vagy hadiségiélyben részesítenek, vagy pedig az illetők részére járó térítési díjnak egy része a család, vagy a gazda kezéhez utaltassék ki, hogy az illető családtagok eltartása ily módon ne kizárólag a gazdát terhelje, hanem legalább részben a hadiségiélyből, vagy a családfenntartó térítményből nyerjen fedezetet. Mert a jelenlegi helyzet az, hogy a gazda teljes fizetését és természetbeni járandóságát tartozik kiadni ilyen huzamos időre hadicélú munkálatokra elvitt cselédnek, aki pedig nemcsak hogy a gazda részére semmiféle szolgálatot nem teljesít, de még emellett kétszeres díjazást is huz, amennyiben az ilyen munkások többnyire 3 korona napszámot és teljes ellátást kapnak: semmiképp sem méltányos és aránytalan megterhelést jelent a gazdáknak nézve, akiknek jelenleg minden

erejüket arra kell összpontosítani, hogy a gazdasági munkálatok elvégzéséhez szükséges munka és igaerőt biztosítsák magoknak.

— **Cukor mint takarmány.** Az osztrák pénzügyminiszter, egyetértően a magyar pénzügyminiszterrel, körrendeletben fölhatalmazta a pénzügyi hatóságokat, hogy a mezőgazdasági testületeknek nyerscukornak takarmányozás céljából való adómentes fölhasználását megengedhetik. Természetesen a nyerscukrot csak a rendeletben megszabott denaturált állapotban lehet takarmányul fölhasználni. A pénzügyminiszterek utasították a hatóságokat, hogy a testületek csakis gazdatagjuknak és csak ezek tényleges szükségletének megfelelő mennyiségben adhatnak ilyen kevert és adóztalan nyerscukrot. A gazdákat figyelmeztetni kell, hogy a cukornak más célra való alkalmazását szigorúan büntetik.

— **A vetőmagpiacról.** Az elmúlt ünnepeknek a magüzlet forgalmára alig volt hatása, mivel a gazdák részéről az összes magfélesekben, úgy a gazdasági, mint a vetemény és virágmagvakban nagy számban érkeztek be a megrendelések. Nyersáruban az árak 100 kilogrammonként koronákban a következők: Lóheremag természetűtől arankamentes 210—230, lóheremag arankamentességre alkalmas 170—195, lóheremag nagyarankás 130—140, lucernamag természetűtől arankamentes 210—220, lucernamag szép sárgas-inü 190—200, lucernamag kereskedelmi áru 150—160, lenmag 56—58, köles 56—58, baltacin 60—62, bükköny tavaszi 53—54, fehér here 240—270, muharmag 72—74.

— **Megnyugtató mezőgazdasági hírek.** A Magyar Gazdaszövetséghez napról-napra nagy számmal érkeznek falusi szervezeteink tudósításai, amelyekben nem csupán a gazdák útjában álló akadályokról panaszkodnak, hanem a tavaszi munkák folyásáról is közölnek híreket. A beérkezett hírek a földmivelő nép szolgálattársai felől általában megnyugtatók. A kedvező időjárást elismerésre méltó buzgalommal használja föl földmivelő közönségünk a vetési munkálatok elvégzésére s máris megállapítható, hogy általánosságban az ország nagy részében a falusi gazdaközönség helyt áll a maga feladatáért, a tavaszi munkák rendben mennek s örvendetes az a haladás, ami pár hét óta észlelhető a gazdasági munkálatok terén. A sikeresnek ígérkező földmivelési offenzívára természetesen jó befolyással volt a katonák két heti szabadságolása is, de nem lehet megvonni az elismerést az itthonmaradottaktól, sőt a falusi asszonyoktól sem, akik az eléggé ismeretes akadályokkal szembeszállva, megállják a helyüket a mezőn. Földmivelő népünk hazafias munkakészségében és hagyományos érényében, úgy látszik, ezúttal sem fogunk csalatkozni.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ
TOKAJI LÁSZLÓ

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA

Zsákot, Zsineget, ponyvát, szőlőkötöző fonalat vásároljon a
32 év óta legmegbízhatóbbnak elismert
FISCHER-féle zsák- és ponyvagárban Budapest, V., Nádor-utca 31-33. szám.
Kévekötelek, PONYVAKÖLCSÖNZŐ-intézet Kérjen ajánlatot

Hatása biztos Páratlan a maga nemében!

Ajánlattal és prospektussal szívesen szolgálunk egyedüli gyárosai:

Lutz Ede és Társa festékgyárak 3010 IV.
BUDAPEST, VII., Örnagy-utca 4.

A MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE

(Jokai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

HÁZAKRA

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGKÖLCSÖNBŐ KÖLCSÖNÖKET NYUJT

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszávozandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET bizalmi férfiai adnak véleményt.

A KÉPVISELŐSÉG ELFOGAD TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

3001

Hirdetések felvételnek az ERDÉLYI GAZDA kiadó-hivatalában

Gróf Teleki László Gyula ur öméltóságá mezőpagozsai gazdaságába

gyakornok kulcsári

állás azonnal betöltendő, fizetés havi 30 korona, ágyneműn kívül teljes ellátás, megkivántatik magyar és román nyelvbírás és jó írás, pályázhatnak intelligens keresztény, földmivesiskolát végzett, hadmentes, nőtlen emberek, több évi gyakorlattal bírók előnyben részesülnek. Okmányok Bálint István intézőhöz küldendők, Mezőpagozs, Marostorda megye (Erdély).

3184

Urasági kocsis kerestetik.

3186

Ajánlatok Belle László gazdatiszt, Magyarcsesztve, címére intézendők.

A Cserhádi tanár által meghonosított, bőtermő, kizárólag Drassón termelt, cukordús

Óvári répamag Putyi és Preri tengeri Gróf Teleki Arvéd drassói uradalmában.

3177

Posta: Koncza.

Állást keres

azonnalra középkorú, nős, gyermektelen vizsgázott

Gyakorlati Gazdatiszt

25 évi két helyen szerzett igen jó általános praxissal.

3185

Cim:

Bodokán Miklós Gyulafehérvár, Rét-utca 51. szám.

Gazdák Biztosító Szövetkezete
 Alakult 1900-ban. Alakult 1900-ban.
Vezérképviselő: Kolozsvár, Deák Ferencz-u. 35.

Biztosításokat elfogad tűz és jégkár ellen. ugyszintén az ember. életére a legkülönbözőbb módozatok szerint, előnyös feltételek mellett.
 Az üzleteredményben a biztosított tagok dljárányukban réze-sülnek.

A lefolyt 12 év alatt a tagok hétszer részesültek az üzletfelesle-géből. közgyűlési határovar értelmében díjviszatérítésben.

Biztosítási ajánlatok be jtanak közvetlenül az igazgatósághoz, vagy az ország minden egyes helyén működő képviselők közvetítésé-vel. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készség-gel szolgál az igazgatóság.

Alapítványok kormány hozzájárulásával	2,527.980.— K
Tartalékok	3,357.603.—
Biztosított tagjainak fennállása óta fizetett tűzkárokból	10,740.000.—
jégkárokból	5,042.000.—
Biztosított érték tűzben 1912. évben	880,000.000.—
jégben 1912. évben	63,000.000.—
Eletizlet állománya	15,240 080.—

A Gazdák Biztosító Szövetkezete társintézménye a **GONDVISELÉS Országos Központi Segélyző Társulat**

utján 100 koronától 1000 koronáig terjedő temetési segélybiztosítások, valamint havi befizetések ellenében 1000 koronáig terjedhető, leányki-házastási (önálló-itási) segélybiztosítások eszközöltenek. Legelőnyö-sebb népbiztosítás. E társulat kebelében minden községben önálló helyi-csoportok szervezhetők jótékony célú működéssel. Tájékoztatót kész-séggel küld bárkinek is a Társulat igazgatósága, Budapest, IX. Erkel-utca 20. sz. 3012

Eladó:

egy használatban nem volt, új **Fűkaszálo-gép**

Massey—Harris-féle, jutányos ár-ban.

Ifj. Gegesi Samu birtokos, Torda. 3183

Állást keres

— azonnalra — idősebb, de még teljesen munkabíró

Gazdatiszt,

aki éveken át önálló kezelő-tiszt és bérlő volt.

Cime:

Muhay Ákos

Kolozsvár, Lőrincz-utca 6 szám. 3182

Azonnal átvehető haszonbér.

500 holdas birtok

a kolozsvár—bánffyhungyadi vonalon, vasuti állomás közvetlen közelében, jól jövedelmező tejgazdasággal, teljes gazdasági felszereléssel és állatállománnyal, előnyös feltételek mellett, eddigi bérlő harctéri halála miatt azonnal átvehető. Felvilágosítást ad **Dr. Hajdu István ügyvéd,** Marosvásárhely, Gecse-utca 11. 3178

Dr. gróf Teleki Domokos ur

öméltósága többszörösen kiüntetett Magyar-Erdélyi fajta tenyészetéből eladó

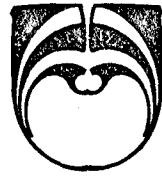
8 drb. 2 évet töltött bika;

2 drb. 5 éves jól fejlődött muraközi mén.

Érdeklődők forduljanak alulirothoz **Gernyeszeg posta Pálffy Dezső, intéző.** 3166

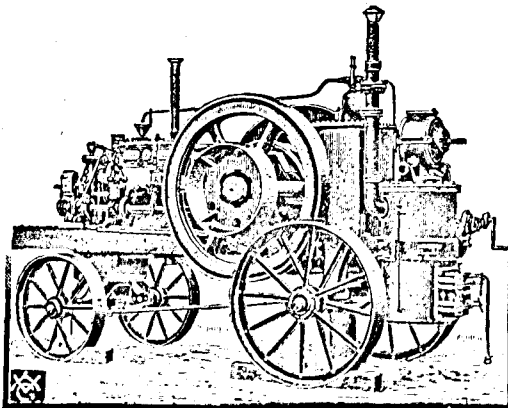
Szab. "ASTRA" Gázmotorok

cséplésre, vontatásra, szántásra, ipari célokra **kitünően alkalmazhatók.**

3164 II.

A legtakaréko-sabb mezőgazdasági **üzemgép.**

Szivesen szolgál ajánlatokkal:

A Magyar Királyi Államvasutak

Gépgyárának Vezérügynöksége

Budapest, Váci-körut 32 sz.